

महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान  
कामठी नगरपरिषदेच्या पर्जन्य जलवाहिनी  
प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: बैठक-२०१६/प्र.क्र.३५८(५) /नवि-३३

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक : १६ ऑक्टोबर, २०१६

- वाचा:** १. शासन निर्णय क्र: नगरो २०१४/प्र. क्र.११९/नवि-३३, दिनांक २१ ऑगस्ट, २०१४.  
२. शासन निर्णय क्र.नगरो-२०१५/प्र.क्र.६४/नवि-३३, दिनांक २७ मे, २०१६  
३. दिनांक १३.१०.२०१६ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान  
महाभियानाखालील प्रकल्प मान्यता व सनियंत्रण समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त  
४. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाचे क्र.नपप्रसं/नगरोत्थान/२०१६/  
कामठी पर्जन्य/ का.१३ दिनांक १९ मार्च, २०१६ रोजीचे पत्र.

**प्रस्तावना :-**

राज्यातील नागरी भागात मुलभूत पायाभूत सुविधा पुरविण्यासाठी व त्यांचा दर्जा वाढविण्याकरिता शासन निर्णय क्र. एनयुआर-२००८/प्र.क्र.२०३/नवि-३३ दि. २०.०२.२०१० च्या तरतुदीच्या अधीन राहून महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान योजना राबविण्यात येत होती. तथापि संदर्भाधीन क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये, सदरहू दि. २०.०२.२०१० चा शासन निर्णय अधिक्रमित करून, महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानाच्या वित्तीय आकृतीबंधात व व्याप्तीमध्ये सुधारणा करण्यात आली आहे. त्या अनुषंगाने संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील शासन निर्णयाच्या तरतुदीन्वये महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान राबविण्यात येत आहे.

०२. महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान अभियानांतर्गत कामठी नगरपरिषदेच्या पर्जन्य जल वाहिनी प्रकल्पाचा एकूण रुपये १०.१४ कोटीचा प्रकल्प प्रस्ताव नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयामार्फत राज्यस्तरीय मान्यता समितीकडे मान्यतेकरीता सादर करण्यात आला होता. या प्रस्तावास मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई यांनी दिनांक १६.०५.२०१४ रोजीच्या पत्रान्वये तांत्रिक मान्यता दिलेली आहे. त्याअनुषंगाने राज्यस्तरीय मान्यता समितीने दि. १३.१०.२०१६ रोजी झालेल्या बैठक क्र. ९ मध्ये शासन मान्यतेच्या अधीन राहून तसेच इतर अटीबरोबर सदर प्रकल्पास प्रशासकीय मंजूरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

### शासन निर्णय:-

महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियाना अंतर्गत सादर करण्यात आलेल्या कामठी जि.नागपूर नगरपरिषदेच्या पर्जन्य जल वाहिनी प्रकल्पास संदर्भाधीन शासन निर्णयातील अटी व तरतुदीच्या अधीन राहून खालील विवरणपत्रात नमूद केल्यानुसार या शासन निर्णयाद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे. कामठी नगरपरिषदेच्या पर्जन्य जल वाहिनी प्रकल्पातील उपांगे व त्यांचे किंमतीचे विवरण पुढीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	उपांगाचे नांव	अंदाजित रक्कम (रुपये)
1	Bail Bazar to Kolsa Tal to Lal oil Nalah	2,12,43,700
2	Daroga Masjid to Varispura Masjid to Bagor Nalah	66,39,300
3	Gautam Nagar to Porwal Collage Gate to slaughter House	1,82,39,600
4	Machipul to Mangpura	96,32,700
5	Rama Nagar to Kamgar Nagar to Parsipura	65,07,700
6	Bunker Colony Nala to Parsipura	27,04,000
7	Dragon Palace to Ajani	3,48,63,100
8	Naya Godam Nala	15,88,800
	<b>TOTAL COST</b>	<b>10,14,18,900</b> <b>say 10.14 crore</b>

०२. कामठी नगरपरिषदेच्या मंजूर पर्जन्य जल वाहिनी योजनेचा वित्तीय आकृतिबंध पुढीलप्रमाणे राहिल.

अ. क्र.	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे नाव व वर्ग	योजनेची मंजूर किंमत	राज्य शासनामार्फत अनुज्ञेय अनुदान (प्रकल्प किंमतीच्या ८५ %)	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा सहभाग (प्रकल्प किंमतीच्या १५%)
१	२	३	४	५
१	कामठी नगरपरिषद "ब" वर्ग	रु. १०.१४ कोटी	रु. ८.६१९ कोटी	रु. १.५२१ कोटी

०३. संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील शासन निर्णयानुसार कामठी नगरपरिषद पर्जन्य जल वाहिनी प्रकल्पास खालील अटीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येत आहे:-

३.१ सदर प्रकल्पाचे कार्यान्वयन नगरपरिषदेमार्फत करणेत यावे, तथापि, प्रकल्पाच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणास प्रकल्प व्यवस्थापक सल्लागार म्हणून नेमणे बंधनकारक राहिल.

३.२ सदर नगरपरिषदेने राज्यस्तरीय मान्यता समितीने प्रकल्पास मंजूरी देताना विहित केलेल्या या शासन निर्णयाच्या प्रस्तावनेतील परिच्छेद २ मध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटींची पूर्तता करणे बंधनकारक राहिल.

३.३ महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानाच्या शासन निर्णयानुसार नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना खाली दर्शविलेल्या बंधनकारक व वैकल्पिक सुधारणा (रिफॉर्म) पूर्ण करणे आवश्यक राहिल. त्यापैकी ८० टक्के वैकल्पिक अटींची पूर्तता प्रकल्पाच्या दुसऱ्या वर्षापर्यंत करणे आवश्यक राहिल.

**१) बंधनकारक सुधारणा:-**

१. सदरची योजना २४ महिन्यात पूर्ण करणेची जबाबदारी नगरपरिषदेची राहिल.
२. दिनांक ३१ मार्च, २०१७ पूर्वी १००% हागणदारीमुक्त करण्याची जबाबदारी संबंधित नागरी स्थानिक संस्थेची राहिल.
३. प्रकल्प मंजूरीच्या पहिल्या वर्षात नगरपरिषद/नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांच्या कामकाजाचे पूर्ण संगणकीकरण करणे अनिवार्य राहिल. यात प्रामुख्याने ई-गव्हर्नन्स, लेखा, जन्म-मृत्यु नोंद सुधारणा याची १०० टक्के अंमलबजावणी करणे बंधनकारक राहिल.
४. उचित उपभोक्ता कर लागू करून किमान ८० टक्के वसुली करणे.
५. नागरी क्षेत्रातील गरिबांसाठी अर्थसंकल्पात विवक्षित निधीची तरतूद करणे.
६. संबंधित स्थानिक नागरी स्वराज्य संस्थेने, द्विलेखा नोंद पद्धती सहा महिन्यात पूर्ण करणे आवश्यक राहिल.
७. संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने त्यांच्या क्षेत्रातील मालमत्ता कराचे पुर्नमुल्यांकन झाले नसल्यास, प्रकल्प मंजूरीपासून पुढील एक वर्षाच्या कालावधीत ते पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल.
८. संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने “नागरी घनकचरा व्यवस्थापन व हाताळणी अधिनियम २०००” च्या तरतूदीनुसार त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील घनकचरा व्यवस्थापन उचित रित्या करणे बंधनकारक राहिल.

९. संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील मालमत्ता कराची व पाणीपट्टीची वसुली पहिल्या वर्षी किमान ८० टक्के करणे बंधनकारक राहिल. त्यापुढील वर्षात सदरहू वसूली उर्वरीत ९० टक्के या प्रमाणात करणे आवश्यक राहिल.

**II) वैकल्पिक सुधारणा:-**

१. मलनिस्सारण प्रकल्प हाती घेतलेल्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी नागरी भागातील सांडपाण्याचे पुर्नप्रक्रिया व पुर्नवापर करण्याबाबतच्या घटकांचा समावेश त्यांच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालामध्ये करावा.
२. संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी त्यांच्या मालकीच्या इमारतीवर पर्जन्यजलसंचय करावे.
३. संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने नियमितपणे जल लेखापरिक्षण (वॉटर ऑडीट) करून घ्यावे. जललेखापरिक्षण अहवालात नमूद त्रुटींचे निराकरण करण्याबाबत संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने, त्यासंदर्भात आवश्यक कृती कार्यक्रम तयार करून विहित कालावधीत त्रुटींची पूर्तता करणे आवश्यक राहिल.

**३.४** महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानामधील मंजूर प्रकल्पांसाठी यापुढे राज्य शासनाचा अनुज्ञेय हिस्सा तीन हप्त्यात (प्रत्येकी ३३.३३ टक्के) वितरीत करण्यात येईल. महाभियानातील प्रकल्पासाठी प्रशासकीय मान्यता दिल्यानंतर संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने १५ दिवसांच्या कालावधीत प्रकल्पाचा आर्थिक आराखडा (Financial Closure) व राज्यस्तरीय प्रकल्प मान्यता समितीने नमूद केलेल्या अटींची पूर्तता आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांच्या मान्यतेने नगर विकास विभागास सादर करावी. त्यानंतरच प्रकल्पासाठी पहिल्या हप्त्याचा निधी वितरीत करण्यात येईल.

**३.५** महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान अंतर्गत मंजूर प्रकल्पास पहिल्या हप्त्याचा निधी वितरीत केल्यानंतर तो हप्ता व स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा त्याप्रमाणातील स्वहिस्सा हा एकत्र निधी हा शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार विहित केलेल्या बँकांमध्ये उघडून ठेवणे अनिवार्य राहिल. या अभियानांत मंजूर प्रकल्पास पहिल्या हप्त्याचा निधी वितरीत केल्यानंतर एक महिन्याच्या कालावधीत निविदा काढणे व तीन महिन्याच्या कालावधीत कार्यादेश देणे व १०१ व्या दिवशी कामाचा प्रत्यक्ष प्रारंभ करणे बंधनकारक राहिल, न झाल्यास संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेस अशा प्रकल्पासाठी मंजूर केलेला निधी त्यावरील व्याजासह शासनास परत करणे आवश्यक राहिल.

३.६ या अभियानांत मंजूर प्रकल्पास राज्यशासनाने संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेस राज्यशासनाचा हिस्सा मंजूर केल्यानंतर त्यामधून खर्च करताना प्रत्येक टप्प्यावर प्रत्येक देयकामध्ये राज्यशासनाच्या हिश्यामधून जेवढी रक्कम प्रदान होणार असेल त्याप्रमाणात संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेने स्वहिश्याची रक्कम प्रदान करावी. यामुळे अशा योजनेत स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा हिस्सा एकाच वेळी भरण्याची वेळ येणार नाही.

३.७ महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानामधील मंजूर प्रकल्पांसाठी राज्य शासनाने मंजूर केलेला निधी व त्यावर मिळालेले व्याज फक्त त्याच प्रकल्पासाठी वापरता येईल व ते अन्य कोणत्याही कामासाठी वळवता किंवा वापरता येणार नाही . अशाप्रकारे मुळ निधी किंवा त्यावरील व्याज कायम स्वरूपी किंवा तात्पुरत्या स्वरूपात अन्यत्र वळविणे ही गंभीर स्वरूपाची आर्थिक अनियमितता मानली जाईल ,त्यासाठी संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था/संबंधित अधिकारी कारवाईस पात्र ठरतील.

३.८ महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानामधील प्रकल्प त्या प्रकल्पास पहिल्या हप्त्याच्या निधी वितरणाच्या आदेशात नमूद केलेल्या कालावधीत पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल असे प्रकल्प कालमर्यादेत पूर्ण होतील याची संपूर्ण जबाबदारी त्या नगरपरिषदेच्या मुख्याधिकारी यांची राहिल.

३.९ महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानामधील प्रकल्पाच्या सर्व उपांगांसाठी एकत्रित निविदा प्रक्रिया पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल. कोणत्याही परिस्थितीत कामाचे तुकडे पाडून निविदा काढण्यात येऊ नये. या सूचनेचे उल्लंघन केल्यास ती गंभीर अनियमितता मानली जाईल. निविदा प्रक्रिया पूर्ण केल्यानंतर कार्यादेश उपांगनिहाय देण्यात येतील.

३.१० महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानामधील प्रकल्पाच्या मंजूरीपासून प्रकल्प पूर्ण होईपर्यंत करावयाच्या कार्यवाहीचा कालबद्ध कार्यक्रम तयार करून त्याचे पालन करण्यात यावे.

३.११ त्यानुसार विहित केलेल्या कालमर्यादेनुसार निधी वितरीत झाल्यापासून तीन महिन्यात निविदा अंतिम करून कार्यादेश देण्यात संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था अपयशी ठरल्यास अशा कामासाठी कार्यान्वयन यंत्रणा म्हणून अन्य यंत्रणेची (सार्वजनिक बांधकाम विभाग/ महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण) यांना नियुक्त करण्याचा अधिकार शासनास राहिल. त्यावेळी संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा हिस्सा मात्र त्यांनाच भरावा लागेल.

३.१२ या अभियानांतर्गत हाती घेण्यात येणाऱ्या प्रकल्पाचे शाश्वत फलित (Permanent Outcome) निश्चित करण्यात यावे व प्रकल्प पूर्ण होताना साध्य फलिताचा आढावा घेण्यात यावा.

### ३.१३ प्रकल्पांचे त्रयस्थ तांत्रिक परिक्षण:-

“महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानांतर्गत” मंजूर प्रकल्पांचे, अंमलबजावणीच्या विविध टप्प्यावर वेळोवेळी शासकीय/निमशासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयाकडून “त्रयस्थ तांत्रिक परिक्षण” (थर्ड पार्टी टेक्नीकल ऑडीट) संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने, स्वनिधीतून करून घेणे बंधनकारक राहिल. तसेच प्रकल्पांतर्गत पुढील हप्ता मंजूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर करताना सदर “त्रयस्थ तांत्रिक परिक्षणाचे” गुणवत्तेबाबतचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल. तदनंतरच दुसऱ्या हप्त्याचा निधी वितरीत केला जाईल.

### ३.१४ प्रकल्पासंबंधी करारनामा:-

“महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानांतर्गत” मंजूर प्रकल्पांच्या अनुषंगाने राज्यस्तरीय नोडल यंत्रणा व संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था यांचा द्विपक्षीय सामंजस्य करार करणे बंधनकारक राहिल. सदर द्विपक्षीय सामंजस्य करारनामा तयार करून घेण्याची जबाबदारी नोडल यंत्रणेची राहिल.

### ३.१५ “महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानांतर्गत” मंजूर प्रकल्पांची देखभाल व दुरुस्ती:-

“महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानांतर्गत” मंजूर प्रकल्प पूर्णत्वास गेल्यानंतर सदर योजनेची देखभाल व दुरुस्ती करण्याची जबाबदारी संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेची राहिल. योजनेच्या देखभाल व दुरुस्तीसाठी कोणताही निधी शासनाकडून प्राप्त होणार नाही.

३.१६ राज्य शासनामार्फत नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेसाठी प्रकल्प मंजूर झाल्यानंतर, मूळ प्रकल्प किंमतीपेक्षा अतिरिक्त रक्कम व प्रकल्पाच्या किंमतीमध्ये कोणत्याही कारणास्तव वाढ झाल्यास त्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेची राहिल. राज्य शासनामार्फत त्या करिता कोणतेही वाढीव अनुदान उपलब्ध केले जाणार नाही.

३.१९ संदर्भाधीन क्रमांक १ व २ येथील शासन निर्णयातील तरतुदी तसेच राज्यस्तरीय प्रकल्प मान्यता समितीने निश्चित केलेल्या सर्व अटी व शर्तीची पूर्तता करणे संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेवर बंधनकारक राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६१०१७१२२९०३१९२५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

( निलेश पोतदार )

कक्ष अधिकारी ,महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
२. मा.राज्यमंत्री नगरविकास विभाग यांचे खाजगी सचिव
३. अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग यांचे स्वीय सहायक
४. अपर मुख्य सचिव,नियोजन विभाग यांचे स्वीय सहायक
५. प्रधान सचिव,पाणीपुरवठा विभाग यांचे स्वीय सहायक
६. सचिव,नगरविकास विभाग (२) यांचे स्वीय सहायक
८. आयुक्त तथा संचालक ,नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी ,मुंबई.
९. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई
१०. विभागीय आयुक्त, नागपूर विभाग, नागपूर
११. जिल्हाधिकारी, नागपूर
१२. जिल्हा प्रशासन अधिकारी, नागपूर
१३. मुख्याधिकारी, कामठी नगरपरिषद, कामठी
१४. निवडनस्ती, नवि-३३.